

Routine to Research h

สยบงานจำเจด้วยการวิจัย สู่
โลกใหม่ของงานประจำ

ศาสตราจารย์ อติศักดิ์ พงษ์กุลผลศักดิ์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

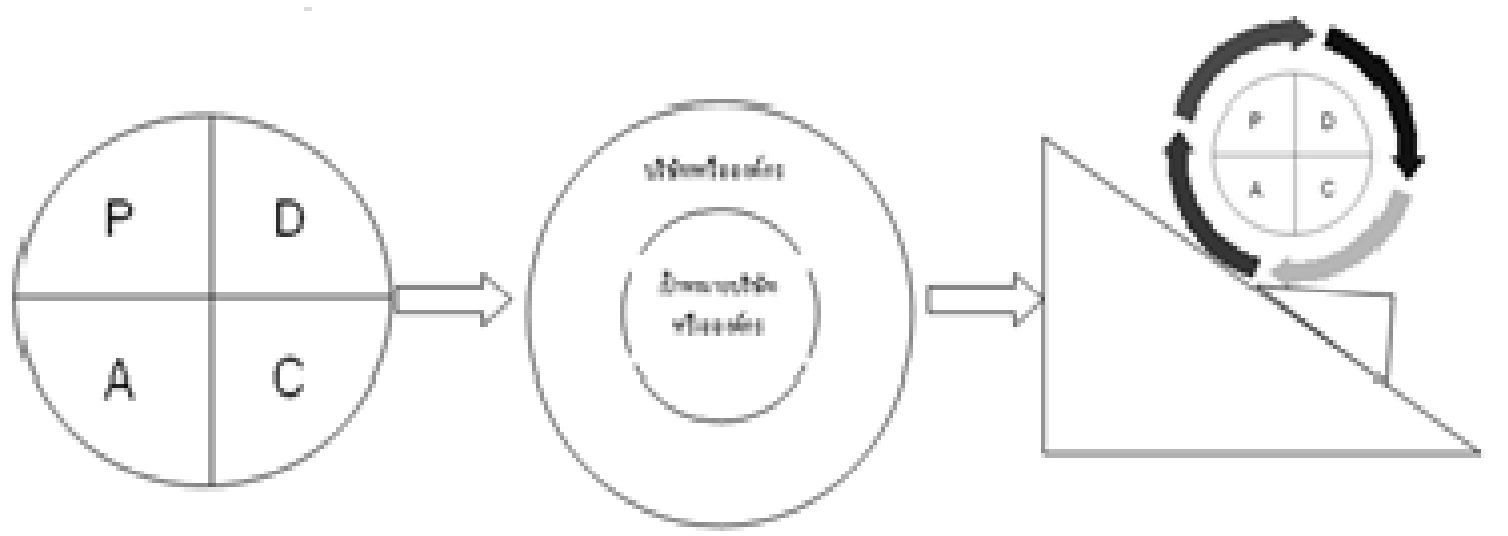
SOP (Standard Operating Procedure)

- มาตรฐานวิธีการปฏิบัติภาษาอังกฤษใช้คำว่า **SOP (Standard Operating Procedure)** มาตรฐานวิธีการปฏิบัติไม่มีอะไรที่ตายตัว แต่เป็นมุมมองที่สามารถที่จะยกระดับมาตรฐานเหมือนประหนึ่งว่า ปัจจุบันเรากำลังยืนอยู่บนมาตรฐาน แต่เราจะทำอย่างไรที่จะก้าวไปสู่มาตรฐานที่ดีกว่า หรือกล่าวได้ว่ามาตรฐานคือสิ่งที่มีไว้ให้ทำลายไปสู่มาตรฐานที่ดีกว่า

R2R ย่อมาจาก Routine to Research

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ได้คำจำกัดความ
ของ ว่า **R2R** ย่อมาจาก **Routine to Research** แปลว่าการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย
โดยมีวัตถุประสงค์ก็คือ การใช้ข้อมูลและประสบการณ์จาก
งานการทำงานประจำธรรมดาๆ ทั่วๆ ไป ในการสร้างความรู้
เพื่อพัฒนางานประจำให้มีระดับมาตรฐานสูงขึ้น และ
นำไปใช้ จนถึงระยะหนึ่งก็กลับไปสร้างงานวิจัยใหม่ เป็นวง
ล้อของการพัฒนา

R2R ย่อมาจาก Routine to Research

R2R อย่าคิดว่าเป็นงานวิจัย

○R2R อย่าคิดว่าเป็นงานวิจัย หากแต่เป็นวิธีการหนึ่งที่น่ามุ่งเน้นถึงการพัฒนางานและพัฒนาคน โดยผลที่ค้นพบจะเป็นการค้นพบเพื่อที่จะพัฒนางานประจำขณะเดียวกันผู้ที่ค้นพบก็สามารถแสดงถึงแนวทางการวิจัยได้ หากทุกท่านมองเห็นงานของต้นที่ทำอยู่ก็สามารถพัฒนาเป็นรูปแบบใหม่ได้ นั่นก็คืองานวิจัย หากมีการปรับปรุงงานไปเรื่อยๆก็จะเหมือนกับลิ้มที่ช่วยค้ำยันไม่ให้วงล้อตกกลับมา ดังรูป

หลักการของการพิจารณาอะไรจะเป็น R2R

- คำถามวิจัยของงาน **R2R** คือการพิจารณาจากงานประจำที่จำเป็นต้องแก้ปัญหาหรือพัฒนางานประจำ
- ผู้ทำวิจัย ต้องเป็นผู้ทำงานประจำนั่นเองและเป็นผู้ที่ต้องกำหนดแนวทางการพัฒนางานประจำนั้นเพื่อให้เกิดเป็นงานวิจัย
 - ผลลัพธ์ของการวิจัย ต้องวัดผลงานที่ทำในเชิงรูปแบบใหม่เทียบกับสิ่งที่เคยปฏิบัติมา ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งอาจจะใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มาใช้บริการ
- การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยต้องวนกลับไปก่อผลเปลี่ยนแปลงต่อการให้บริการ การจัดการภายในหน่วยงาน

หลังจากได้ผลลัพธ์จากR2R

- ผลลัพธ์จากR2Rจะนำไปเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ในรูปแบบการสัมมนา เสนอต่อที่ประชุมวิชาการ ที่สำคัญผลลัพธ์จากR2Rนำไปสู่ **KM(Knowledge Management)** ทำให้มีการจัดการความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานได้เรียนรู้ สุดท้ายภายในหน่วยงานจะเกิดการเรียนรู้ไปด้วยกันจนสามารถนำพาองค์กร ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ **LO (Learning Organization)**

มองอย่างไรถึงจะเป็นโจทย์ที่ใช้ทำ R2R

- สภาคณาจารย์ของเกือบทุกมหาวิทยาลัยจะมีหน้าที่ที่ไม่แตกต่างกันโดยหลักๆ จะเป็นค่อนข้างจะจุกจิกมากกว่า โดยทั่วไปจะมีงานหลักๆ ที่ต้องทำงานสนับสนุนคณะกรรมการตามโครงสร้างของสภาแต่ละสถาบันแต่ดูเหมือนทุกแห่งจะมีงานหลักคล้ายกันคือ

1. งานธุรการ
2. งานประชุม
3. งานสัมมนา
4. งานการเงิน
5. ติดต่อประสานงาน อื่น ๆ

มองอย่างไรถึงจะเป็นโจทย์ที่ใช้ทำ R2R

ตัวอย่างงานธุรการ

โดยขั้นตอนจะมีการลงรับ นำส่ง และเจ้าหน้าที่ธุรการก็จำเช่นนี้เป็นประจำ บางครั้งต้องการค้นเรื่องต่างๆก็ต้องเสียเวลา ในบางครั้งหนังสือสำคัญก็หายไปจากแฟ้ม ดังนั้นเพื่อให้เกิดโจทย์ในการทำวิจัย เราตั้งคำถามงานวิจัยว่า

“ทำอย่างไรถึงจะแก้ปัญหางานธุรการให้มีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาการค้นหาให้รวดเร็ว”

มองอย่างไรถึงจะเป็นโจทย์ที่ใช้ทำ R2R

○ ตัวอย่างงานประชุม

ปัญหาที่พบในการประชุมสำหรับงานสภาคณาจารย์ คือ การเตรียมเอกสาร การจัดเลี้ยง การบันทึกรายงานการประชุม การเตือนสมาชิกเข้าร่วมประชุม ซึ่งปัญหาที่มักจะพบบ่อยก็คือ สมาชิกสภาคณาจารย์มักลืมการประชุมทั้งที่พยายามกำหนดวันเวลาไว้หลังการประชุมแล้วแต่สมาชิกสภาคณาจารย์ก็ลืมคำถามก็คือ “ทำอย่างไรถึงจะทำให้การประชุมมีประสิทธิภาพ และสมาชิกสภาคณาจารย์เข้าประชุมพร้อมเพียงกัน โดยได้รับเอกสารการประชุมครบถ้วน”

มองอย่างไรถึงจะเป็นโจทย์ที่ใช้ทำ R2R

ตัวอย่างงานด้านการเงิน

คำถามของการวิจัยคือ

“ทำอย่างไรถึงจะสร้างระบบทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ”

ตัวอย่างงานติดต่อประสานงานกับต่างมหาวิทยาลัย

คำถามของการวิจัยคือ

“ทำอย่างไรถึงจะสร้างระบบประสานงานกับต่างมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพได้”

เริ่มต้นคิดหัวข้อวิจัย ทำได้อย่างไร ?

จากคำถามงานวิจัยข้างต้น นั้นแสดงถึงความไม่พอใจต่องานที่ปฏิบัติอยู่

- สำรวจว่างานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมีอะไรที่เป็นปัญหา
- ถ้าไม่มีปัญหาแล้ว การปฏิบัติแบบเดิมๆ ที่ทำสามารถปรับ ให้ดีขึ้นได้หรือไม่
- ถ้ารู้สึดีกว่าดีแล้ว ทำให้ดีกว่านี้ได้หรือไม่

ทั้งสามคำถามเป็นการจุดประกายในการพัฒนาตนเองไปสู่งานวิจัย

เริ่มต้นคิดหัวข้อวิจัย ทำได้อย่างไร ?

ความพอใจหรือเป้าหมายขององค์กร ซึ่งรวมถึงผู้มาใช้
บริการหรือผู้ที่มีหน้าที่ประจำ ให้เอากิเลสของคนอื่นมาเป็น
ที่ตั้งโจทย์

- วิจัยที่ดี ต้องมีคนต้องการ
- วิจัยที่ดี ต้องแก้ปัญหาให้คนที่เกี่ยวข้องได้
- การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องจะทำให้ได้รับ
การสนับสนุนที่ดีเช่น เงิน เวลา นโยบายในการ
เปลี่ยนแปลง เป็นต้น

เริ่มต้นคิดหัวข้อวิจัย ทำได้อย่างไร ?

การอ่านวารสารและงานวิจัยที่ดีพิมพ์แล้ว

ปัจจุบันเราไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์แล้ว การศึกษางานของคนอื่นๆ บ้างจึงเป็น

เรื่องสำคัญ โดยศึกษาว่า

- ใครทำอะไร?
- ทำไปถึงไหน?
- ช่องว่างอยู่ตรงไหน?

สำหรับหลักในการทบทวนวรรณกรรมเพื่อหาหัวข้อวิจัยนั้น ได้แก่
ใครทำอะไร? ได้อะไร? ควรทำอะไรต่อ?

เริ่มต้นคิดหัวข้อวิจัย ทำได้อย่างไร ?

- การพบปะพูดคุยหรือการสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ทั้งเป็นการส่วนตัวหรือในการประชุมวิชาการต่างๆ
- การทำวิจัยซ้ำ (**Replication of studies**) เช่น ทำซ้ำใน กรณีอื่นๆ
- ตั้งใจทบทวนจากทฤษฎี เพื่อเป็นการพิสูจน์ทฤษฎีต่างๆ

ตัวอย่างงานธุรการ

“ทำอย่างไรถึงจะแก้ปัญหางานธุรการให้มีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาการค้นหาให้รวดเร็ว”

จากคำถามข้างต้นถ้าจะเอากิเลสของคนอื่นมาเป็นที่ตั้ง

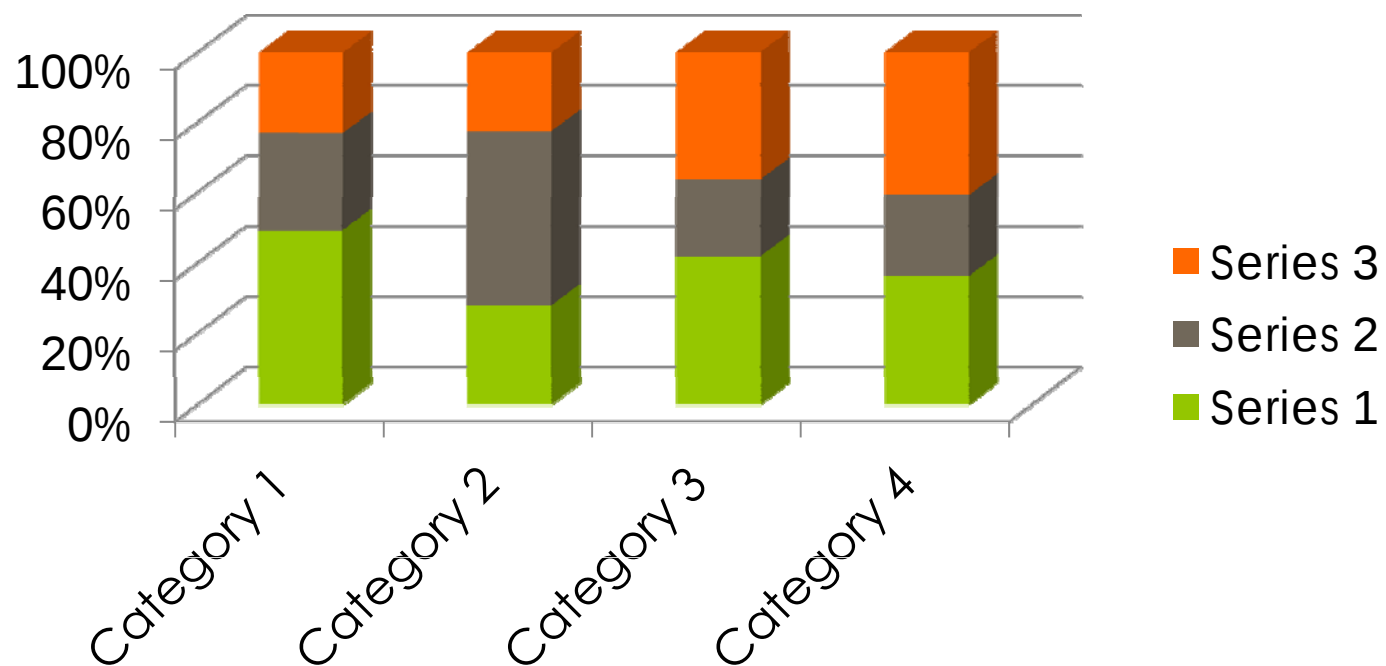
หัวข้องานวิจัย ก็คือ

“การใช้คอมพิวเตอร์สร้างระบบการค้นหาและจัดเก็บเอกสาร”

วัตถุประสงค์

- 1.สร้างระบบการค้นหาและจัดเก็บเอกสารด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 2.ศึกษาประสิทธิภาพของระบบการค้นหาและจัดเก็บเอกสารด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ท้ายสุด

ไม่มีเส้นทางจะสบาย

แต่ก็ไม่ลำบาก หรือยากอย่างที่คิด

ค่อยๆ ทำค่อยๆ คำนวณ

ไม่มีอะไรยากอย่างที่คิด

หากคิดจะทำ

ความสำเร็จรออยู่ข้างหน้า

ศาสตราจารย์ อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี